

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a cincea după Rusalii

Evanghelia duminicii (Matei VIII, 28-34; IX, 1)

VIII

28. Și trecând El dincolo, în ținutul Gadarenilor, L-au întâmpinat doi demonizați, care ieșeau din morminte, foarte cumpliți, încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea.

29. Și iată, au început să strige și să zică: Ce ai Tu cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chiniești ?

30. Departe de ei era o turmă mare de porci, păscând.

31. Iar demonii Îl rugau, zicând: Dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci.

32. Și El le-a zis: Duceți-vă. Iară ei, ieșind, s-au dus în turma de porci. Si iată, toată turma s-a aruncat de pe țărm în mare și a pierit în apă.

33. Iar păzitorii au fugit și, ducându-se în cetate, au spus toate cele întâmplare cu demonizații.

34. Și iată toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui Iisus și, văzându-L, L-au rugat să treacă din hotarele lor.

IX

1. Intrând în corabie, Iisus a trecut și a venit în cetatea Sa.

Din tâlcuirea Evangheliei Sfântul Ioan Gură de Aur

Demonii mărturisesc mai întâi dușmănia lor față de Hristos, ca să nu fie bănuitoare rugămintea lor de mai târziu, de a le da voie să intre în turma de porci. Prezența lui Hristos îi făcea să sufere cele mai groaznice chinuri, erau biciuiți în chip nevăzut, erau frământați mai mult decât marea, erau chinuiți, erau munciți. Pentru că nici un om nu îndrăznea să se apropie de ei, Hristos se îndreaptă spre ei. Evanghelistul Matei spune că demonii I-au zis Domnului: „Ai venit aici înainte de vreme ca să ne muncești pe noi ?” Ceialți evangheliști au adăugat că L-au rugat și I-au cerut să nu-i arunce în adânc (Marcu 5, 10; Luca 8, 31). Gândeau că le și stă înainte munca veșnică și se temeau că aveau să fie dați pedepsei chiar în clipa aceea.

Domnul a îngăduit demonilor să intre în turma de porci, ca să afle și locuitorii acelor ținuturi puterea Lui. Unde era cunoscut numele Lui, Hristos nu căuta să se arate; dar unde nu-L cunoștea nimeni, unde oameni nu-L știau încă, făcea să strălucească minunile Sale, ca să atragă și pe aceștia la cunoașterea dumnezeirii Sale. Că locuitorii aceluia oraș nu-L cunoșteau, o arată sfârșitul pericopei evanghelice. Ar fi trebuit să I se închine Lui și să se minuneze de puterea Lui, dar ei „L-au rugat să plece din hotarele lor” (Matei 8, 34).

- Dar pentru ce demonii au omorât porcii ?

- Demonii totdeauna se străduiesc să aducă supărări pe capetele oamenilor și totdeauna se bucură de pieirea lor. Aceasta a făcut-o diavolul și cu Iov, deși acolo Dumnezeu a îngăduit. Dar nici în acest caz, Dumnezeu n-a făcut pe placul diavolului, ci, vrând să-l arate mai strălucit pe slujitorul său, a pus capăt obrăzniciei diavolului și a întors asupra capului lui tot ce pusese la cale împotriva dreptului. Și acum, cu vindecarea celor doi îndrăciți, s-a întâmplat contrariul de ce voiau demonii: puterea lui Hristos a fost strălucit vestită; răutatea demonilor, de care i-a izbăvit Hristos pe cei munciți de ei, a fost arătată și mai lămurit și s-a dovedit că demonii nici de porci nu se pot atinge, dacă nu le îngăduie Dumnezeu.

Demoni și demonizați în Noul Testament Cum au căzut îngerii?

În privința căderii îngerilor, dilema cea mai delicată la care se încearcă a se răspunde este : cum a luat naștere răul în îngerii cei buni, de vreme ce nu a venit ca răspuns al unei ispitiri din afară, dar nici din lăuntru lor nu a putut fi, căci firea lor ieșise curată din mâna Creatorului. Răutatea care se naște în Satana este deci o problemă pur spirituală. Mărturiile biblice care urmează descriu oarecum acest proces, dar fără a oferi prea multe explicații : „*Din pricina frumuseții tale s-a îngâmfat inima ta, și pentru trufia ta ți-ai pierdut înțelepciunea. De aceea te-am aruncat la pământ și te voi da înaintea regilor spre batjocură.*” (Iezechiel 28,17); „*Tu care ziceai în cugetul tău: «Ridica-mă-voi în ceruri și mai presus de stelele Dumnezeului celui puternic voi așeza jilțul meu! În muntele cel sfânt voi pune sălașul meu, în fundurile laturei celei de miazănoapte. Sui-mă-voi deasupra norilor și asemenea cu Cel Preaînalt voi fi»*” (Isaia 14,13-14). Așadar păcatul pentru care s-a desprins Satana de lumină a fost **mândria și invidia**.

În firea îngerilor a existat de la început o voință bună, o înclinație spre bine – altfel natura îngerilor n-ar fi fost bună. Însă îngerii au fost și sunt și **liberi**, putând alege a iubi sau nu pe Dumnezeu sau, altfel spus, a alege între sine și Dumnezeu. Alegând a se întoarce spre propriul sine, Lucifer a ales moartea, întrucât a ales să întoarcă spatele Izvorului Vieții, în favoarea sinelui. Apreciind propria persoană, propria frumusețe, a apreciat un lucru finit, care împreună cu întreruperea contactului cu Sursa Vieții, a însemnat stingerea luminii și a frumuseții sale. Însă n-a fost vorba numai de o simplă cădere în întuneric, ci a existat și o intervenție din partea Creatorului. Mărturii în Noul Testament găsim la 2 Petru 2,4 : „*Dumnezeu n-a cruțat pe îngerii care au păcătuit, ci legându-i cu legăturile întunericului în Iad, i-a dat să fie păziți, spre judecată.*”, precum și la Sfântul Apostol Iuda : „*pe îngerii care nu și-au păzit vrednicia, ci au părăsit locașul lor, i-a pus la păstrare, în întuneric, în lanțurile veșnice, spre ziua judecății celei mari*”, în Apocalipsa 12,7-9 : „*Și s-a făcut război în cer: Mihail și îngerii lui au pornit război cu balaurul. Și se războia și balaurul și îngerii lui. Și n-a izbutit el, nici nu s-a mai găsit pentru ei loc în cer. Și a fost aruncat balaurul cel mare, șarpele de demult, care se cheamă diavol și satana, cel ce înșeală pe toată lumea, aruncat a fost pe pământ și îngerii lui au fost aruncați cu el.*”, iar Mântuitorul spune Apostolilor Săi : „*Am văzut pe Satana ca un fulger căzând din cer*” (Lc 10,18).

Așadar o cauză efectivă e relei voințe nu există. Așa cum îngerii buni *au ales* să progreseze în voința lor bună, sădită de Dumnezeu, până ce au ajuns să nu-și mai dorească a greși (întrucât înaintarea în bine înseamnă cunoașterea lui Dumnezeu, iar cunoașterea duce la iubirea Lui și la îndumnezeire), tot astfel îngerii cei răi, golindu-se de voința cea bună și împotrivindu-se Creatorului, au dat naștere la reaua voință și înaintând pe această cale, nu-și mai doresc a mai face bine.

Caracteristici ale diavolului în Noul Testament

1. Mândria :

- „*«dacă Tu Te vei închina înaintea mea, toată [slava lumii] va fi a Ta »*” (Lc 4,7);

- „*Episcopul să nu fie de curând botezat, ca nu cumva, trufindu-se, să cadă în osânda diavolului.*” (1 Tim 3,6);

2. Uciderea : „*El, de la început, a fost ucigător de oameni(...)*” (In 8,44);

3. Minciuna : „*(...)nu a stat într-o adevăr, pentru că nu este adevăr într-o el. Când grăiește minciuna, grăiește dintru ale sale, căci este mincinos și tatăl minciunii.*” (In 8,44);

4. “Face” minuni false : „*Iar venirea aceluia va fi prin lucrarea lui satan, însoțită de tot felul de puteri și de semne și de minuni mincinoase și de amăgiri nelegiuite, pentru fiii pierzării, fiindcă ei n-au primit iubirea adevărului, ca să se mântuiască.*” (2 Tes 2,9)

5. Poate lua chiar chip de înger luminos: „*(...)însuși Satana se preface în înger al luminii*”. (2 Cor 11,14)

6. Aduce ispite oamenilor :

- „*Atunci Iisus a fost dus de Duhul în pustiu, ca să fie ispitit de către diavolul.*” (Mt 4,1);

- „*Să nu vă lipsiți unul de altul, decât cu bună învoială pentru un timp, ca să vă îndeletniciți cu postul și cu rugăciunea, și iarăși să fiți împreună, ca să nu vă ispitească satana, din pricina neînfrânării voastre.*” (1 Cor 7,5);

- „*Dar mă tem ca nu cumva, precum șarpele a amăgit pe Eva în viclenia lui, tot așa să se abată și gândurile voastre de la curăția și nevinovăția cea în Hristos.*” (2 Cor 11,3);

- „*Potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită*” (1 Petru 5,8);

7. Înșeală lumea : „*Și l-a aruncat în adânc și l-a închis și a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai amăgească neamurile, până ce se vor sfârși miile de ani. După aceea, trebuie să fie dezlegat câtăva vreme.*” (Apoc 20,3);

8. Răpește cuvintele lui Dumnezeu din inimile oamenilor : „*Iar cea de lângă drum sunt cei care aud, apoi vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască.*” (Lc 8,12)

9. Stăpânirea lumii acesteia : „Acum este judecata acestei lumi; acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară.” (In 12,31)

10. Stăpânirea împărăției morții : „Deci, de vreme ce pruncii s-au făcut părtași sângelui și trupului, în același fel și El S-a împărtășit de acestea, ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânirea morții, adică pe diavolul (...)” (Evr 2,14).

După cum se observă din citatele biblice de mai sus, principalul scop al diavolului este de a atrage pe oameni spre el, de a-i înrobi și de a-i întoarce de la Dumnezeu. Pierzând sufletele oamenilor, demonul lovește în obiectul iubirii divine – omul – în care El a pus chipul Său. Doar astfel poate să se răzbune împotriva lui Dumnezeu.

Răutatea Satanei nu ar fi avut nici un efect dacă Dumnezeu nu ar fi dat omenirii libertatea de a alege între bine și rău. În momentul când Adam și Eva au păcătuit, toți urmașii lor au devenit sclavii demonului și, mai rău, incapabili de a se elibera de el prin propriile forțe. Însă o dată cu venirea Mântuitorului, oamenii care i-au urmat, au primit de la El harul Duhului Sfânt prin care să capete puterea de a lupta și de a scăpa din robia Satanei.

În momentul în care un credincios primește Sfântul Botez, harul divin scoate afară din suflet pe satana, dar i se îngăduie să lucreze asupra lui prin trup. Astfel, diavolul rămânând în exterior, încearcă să influențeze trupul, simțurile, voința și imaginația. Însă diavolul nu poate vătăma cu nimic pe cei care au „*mintea trează și luare-aminte*”. Faptul că mulți cad în cursele lui se datorează slăbiciunii lor și nu puterii diavolului. De aceea Dumnezeu îi îngăduie existența, pentru ca prin ispitele și suferința pe care o aduce diavolul, omul să urce pe scara desăvârșirii.

Puterile satanei

Așa cum Mântuitorul a dat puteri particulare Apostolilor și urmașilor lor, tot astfel și satana dă ucenicilor săi “puteri particulare”, care nu numai că aduc nici un folos spiritual, dar sunt îndreptate spre ruina sufletelor și îmbolnăvirea trupurilor. Astfel, se poate întâmpla să descoperi că ai “darul” clarviziunii și ajungi să de consideri înțelept, grăind deșertăciuni. Alții au impresia că se pot dedubla și că o parte din firea lor poate pătrunde în case și medii chiar foarte îndepărtate; mai este foarte comun fenomenul prin care unii aud „o voce” care le șoptește fel de fel de lucruri. Lista poate continua. Însă pentru a putea stabili dacă acestea sunt de proveniență diabolică sau dacă sunt charisme ale Duhului Sfânt e nevoie de o analiză minuțioasă făcută cu smerenie și discernământ duhovnicesc.

În *Faptele Apostolilor* (16,16-34), se vorbește despre o sclavă care avea darul de a ghici

datorită “duhului pitonicesc” care o posedă. Numele acestui duh provine de la balaurul Python, despre care mitologia greacă spune că a fost omorât de Apollo cu săgețile sale. În perioada Sf. Pavel, prin Python se înțelegea demon prin care, cel ce-l avea în el, proorocea. Acest duh făcea prezicerile oracolelor din Delfi, el era inspiratorul preotesei Pytya, care ședea pe un scaun cu 3 picioare, îmbrăcată în pielea șarpelui Python și prezicea în numele lui Apollo. Sf. Pavel intuiește că această slujnică nu putea avea spiritul lui Apolo, fiindcă acesta era rod al imaginației, un zeu ireal; de aceea poruncește, nu spiritului lui Apolo, ci duhului necurat să iasă din ea.

Puterea temporară și limitată a diavolului

Demonii dețin doar o putere temporară pe care Dumnezeu o îngăduie și o controlează după planul Său divin. De aceea demonii îl apostrofează pe Iisus: „*Ce ai Tu cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești?*” (Mt 8,29). Această putere a sa, diavolul o folosește cu cruzime împotriva omului. În cazul demonizatăului din Gadara, evangelistul Marcu descrie felul îngrozitor în care acesta se manifesta : „*(...) își avea locuința în morminte, și nimeni nu putea să-l lege nici măcar în lanțuri, pentru că de multe ori fiind legat în obezi și lanțuri, el rupea lanțurile, și obezile le sfărâma, și nimeni nu putea să-l potolească; și neîncetat noaptea și ziua era prin morminte și prin munți, strigând și tăindu-se cu pietre*” (Mc 5,3-5). Cât efort, cât sacrificiu, cât agitație, toate doar pentru autodistrugere ! Apoi după ce diavolii au intrat în turma de porci, „*toată turma s-a aruncat de pe țârm în mare și a pierit în apă.*” (Mt 8,32). Tatăl tânărului lunatic descrie Mântuitorului reacțiile fiului său îndrăcit astfel: „*adesea cade în foc și adesea în apă*” (Mt 17,15), „*oriunde-l apucă, îl aruncă la pământ și face spume la gură și scrâșnește din dinți și înțepenește*” (Mc 9,18). Sf. Ioan Hrisostom, referitor la acestea, remarcă că fără purtarea de grijă a lui Dumnezeu demonii ar fi ucis de mult persoanele posedate, întocmai precum au făcut cu turma de porci. Motivul pentru care Mântuitorul a ascultat de rugămintea duhurilor necurate a fost pentru a arăta că nici măcar de porci nu se pot atinge dacă nu le îngăduie Dumnezeu. Având în vedere că „*cel ce s-a născut din Dumnezeu se păzește pe sine și cel viclean nu se atinge de El*” (1 In 5,18) se poate concluziona : cu cât vom fi mai sfinți, mai apropiați de Dumnezeu, mai uniți mistic cu Hristos, cu atât diavolii vor fi mai departe de noi, iar atacurile lor vor fi mai neputincioase. Iar cu cât vom fi mai uniți cu lumea și cu păcatele, cu atât diavolii vor avea mai multă putere asupra noastră, iar noi vom fi sclavii lor.

Din sinaxarul săptămânii

În ziua de 4 iulie, Biserica Ortodoxă îl pomenește pe *Sfântul Andrei, Arhiepiscopul Cretei*. Acesta s-a născut în cetatea Damascului, într-o aleasă familie de creștini. Este hirotonit diacon cu binecuvântarea patriarhului Teodor al Ierusalimului, peste puțin timp primind și harul arhieresc, fiind ales episcop al Cretei.

Sfântul Andrei a scris numeroase lucrări de teologie, a alcătuit de asemenea și *Canonul cel Mare*, care se citește în săptămâna întâia și a cincea din Postul Mare, scriere ce îndeamnă nu numai la pocăință dar conține și o înaltă învățătură duhovnicească, cu o bogată enumerare de nume pomenite în Scriptură. Ca arhieru, s-a preocupat de re consolidarea bisericilor lui Dumnezeu și a ctitorit, în cinstea Maicii Domnului, biserica preafrumoasă a Vlahernei. Astfel Sfântul Andrei și-a păstorit credincioșii, cu frica de Dumnezeu, ferindu-i de învățăturile greșite ale ereticilor și fiind tuturor un exemplu pilduitor de viață creștină. S-a săvârșit din viață în anul 723, moaștele aflându-se astăzi în insula Mitilene.

În ziua de 5 iulie, Biserica săvârșește pomenirea *Cuviosului Atanasie de la Aton*. Acesta s-a născut la Trapezunt, în vremea împărăției lui Nichifor Focas (963-969), într-o familie de creștini, primind la botez numele de Avramie. A avut parte de o educație aleasă, urmând cursurile la cele mai înalte școli din Constantinopol. Dar fiind atras de cele duhovnicești, a părăsit cetatea împărătească, unde l-ar fi așteptat multă cinstire lumească și înalte dregătorii, stabilindu-se la mănăstirea Chiminan, din Asia, unde o dată integrat în rândul monahilor, a primit numele de Atanasie. Dorind o viață ascetică cu mult mai înaltă, va merge în Muntele Atonului, de unde i se trage și supranumele de Sfântul Atanasie, cel din Aton.

Existând o bună prietenie între Sfântul Atanasie și împăratul Nichifor Focas, acesta din urmă inițiază construirea unei biserici în cinstea Maicii Domnului, cu multe chilii și case mari, pentru stabilirea Sfântului împreună cu ceilalți frați în această așezare sfântă. Fără încetare, fericitul Atanasie, se străduia să întreprindă lucrări de prefacere și înfrumusețare a lăcașului. Urcându-se pe schelă, pentru a încheia lucrul, s-a surpat bolta cea mare a bisericii peste el și alți șase frați. Astfel a trecut la cele veșnice, primind cununa muceniei pentru toate ostenele vieții sale sfinte.

În ziua de 8 iulie, în calendarul creștin ortodox, sunt prăznuiți doi sfinți daco-români *Sfinții Epictet și Astion* despre a căror viață, minuni și mucenie aflăm cu deosebire din *Actul lor martiric*. Sfântul Epictet a trăit „în părțile răsăritului”, probabil în Asia Mică în timpul împăratului Dioclețian, având o viață evlavioasă încă din copilărie. Ajuns la vârsta maturității, grație virtuților sale deosebite a fost hirotonit preot, devenind un fervent propovăduitor al Evangheliei lui Hristos. Printre cei convertiți de el la credința creștină s-a numărat și tânărul Astion, fiul lui Alexandru „om foarte bogat și mai mare al cetății” și al Marcelinei, „de neam vestit și fiică a senatorului Iulian”. Moaștele lor se află astăzi în Catedrala Arhiepiscopală Sfinții Împărați Constantin și Elena din Constanța.

După *Proloagele, vol. II*

Cronică parohială:

Joi, 1 iulie a primit Taina Sfântului Botez *Iarina-Emma-Emilia*, fiica familiei Ivanovici Lucian și Elena-Daniela, fiind asistată de nașii *Bălan Gheorghe* și *Adriana*, cu fiul *Gheorghe*.

Felicităm cu acest prilej și pe domnul consilier al parohiei noastre *Gherghescu Dumitru* și soția sa *Maria*, bunicii pruncuței botezate.

Sâmbătă, 3 iulie a fost botezat *Bogdan-Constantin*, fiul familiei *Huțanu Carmen-Iulian* și *Irina*, asistat de nașii *Pănculescu Marian* și *Monica*, împreună cu fiica *Iulia-Carina*.

Tot sâmbătă, 3 iulie a fost oficiată Taina Sfintei Cununii pentru enoriașii noștri *Florin Grigoraș* și *Daniela-Elena Grapă*, având ca nași familia *Rozmarin Mihail* și *Felicia*. Alături de ei și de rude, a fost prezent un mare număr de vecini, de pe strada *Pojărniceii*

În aceeași zi de sâmbătă, 3 iulie a sosit în parohia noastră un grup de pelerini pensionari, veniți din Simeria, zona munților Retezat, pentru a vizita orașul Iași și parohia noastră. După participarea la slujba Vecerniei, parohia le-a oferit o cină și câteva momente de răgaz la căsuța filantropică, cu spijinul familiilor *Crivoi Ana* și *Vasile, Arămeanu Maricica* și *Vasile, Cimpoi Florica* și *Nicolae*, cărora le adresăm mulțumiri pentru implicare.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax 211 273, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea publicației, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul 276 450 deschis la Raiffeisen Bank, Iași.